

SMILES

Is there anything sweeter than a baby's smile?
When the mother, standing over its cradle,
Bending down low with tenderness in her heart,
Sees that angelic, innocent smile.

Is there a more joyful playfulness on earth?
When a group of happy children, laughing out loud –
So playful, shouting – and lively,
Are under their mother's care, which is like rays of sunshine.

To what can we compare a young maiden's smiles?
Which can be heard all around – all day long,
She is so free – charming, joyful,
With a song on her lips like a nightingale's trills...

Although she seems to be fickle in her smiles,
And she bestows her smiles on everybody,
She will wound many a heart with her guiles,
But he with whom she truly falls in love will be happy.

Is there anything dearer than a woman's smile?
When she greets her husband whom she has missed with longing –
And with this smile, she comforts and assuages...
His bitter pain – his life's troubles.

And when she rests after her hard day's toil,
In the quiet peace of her home hearth –
Her heartfelt smile blossoms on her lips,
May all people have – such nice smiles.

There is the smile of fate – on life's road,
When happiness shines for you like a small flame,
And entices you with its light, as if it were charmed –
Just like the caresses of your beloved...

Even though the smile of fate shines out – then fades,
Like a lightning bug flashing on Midsummer Night –
It contains as much happiness, hope and power,
As in our childhood, did wondrous fairy tales...

*By Bronisława Wolnik
Translated by Joanna Radwańska-Williams*

UŚMIECHY

Czy jest coś miłsze nad uśmiech dzieciny?
Gdy stojąc matka, nad jego kołyską,
Z pieśczętą w sercu pochylona nisko,
Widzi ten uśmiech anielski, niewinny.

Czy jest weselsza zabawa na ziemi?
Gdy roześmiana dzieciarnia szczęśliwa –
Tak rozbawiona, wrzaskliwa – i żywa,
Pod pieczęcią matki, jak słońca promieni...

Z czymże porównać uśmiechy dziewczęce?
Które wciąż słychać – cały dzień dokoła,
Taka swobodna – uroczą, wesołą,
Z pieśnią na ustach jak trele słowicze...

Chociaż się zdaje w swych uśmiechach płocho,
I wszystkich darzy swemi uśmiechami,
Nie jedno serce, zrani pozorami,
Lecz ten szczęśliwy jest, kogo pokocha.

Czy jest coś droższe nad uśmiech kobiety?
Kiedy stęskniona wita swego męża –
I tym uśmiechem koi i uśmierza...
Jego gorycze – życiowe kłopoty.

A kiedy spocznie po swym dniowym trudzie,
W zaciszu domu swojego ogniska –
Uśmiech serdeczny, na usta wytryska,
Takie uśmiechy – oby mieli ludzie.

Jest uśmiech losu – na drodze żywota,
Kiedy ci szczęście jak ogień zaświeci,
I blaskiem swoim, jak urokiem nęci –
Jak ukochanej istoty pieśczętą...

Choć uśmiech losu zabłyśnie – i zgaśnie,
Jak świętojański ogień w pośród nocy –
Tyleż w nim szczęścia, nadziei i mocy,
Jako w dzieciństwie, miały cudne baśnie...

By Bronisława Wolnik

ANNOTATIONS

Czy jest coś *milsze nad uśmiech dzieciny*?
Gdy stojąc matka, nad jego kołyską,
Z pieśczętą w sercu pochylona nisko,
Widzi ten uśmiech anielski, niewinny.

milsze nad uśmiech dzieciny: Literally, ‘nicer than the smile of a little child’. The feminine noun ***dziecina*** (here in the genitive singular case ***dzieciny***) is a diminutive which means a little child, a dear child; in this case, a baby. The usual word for ‘child’ is the neuter noun ***dziecko***.

Czy jest weselsza *zabawa* na ziemi?
Gdy *roześmiana dzieciarnia szczęśliwa* –
Tak rozbawiona, wrzaskliwa – i żywa,
Pod pieczę matki, jak słońca promieni...

zabawa: This feminine noun, related to the verb ***bawić się*** ‘to play; to have a good time, have fun’, refers to the action or event of having a good time; for example, in the case of adults, it could mean a party. Here, it refers to children playing.

roześmiana dzieciarnia szczęśliwa: The feminine noun ***dzieciarnia*** denotes a group of children and is a slightly humorous or pejorative word, depending on the context. The two adjectives in the feminine singular, nominative case, here modify ***dzieciarnia***: ***roześmiana*** means full of laughter, and ***szczęśliwa*** means happy (related to ***szczęście*** ‘happiness’).

Z czymże porównać uśmiechy dziewicze?
Które wciąż słychać – cały dzień dokoła,
Taka swobodna – urocza, wesoła,
Z pieśnią na ustach jak trele słowicze...

Z czymże porównać uśmiechy dziewicze: Literally, ‘To what [on earth] [can one] compare virginal smiles’. The adjective ***dziewiczy*** (here in the nominative plural ***dziewicze***) is derived from the feminine noun ***dziewica*** ‘virgin, maiden, young [unmarried] girl’.

Które wciąż słychać – cały dzień dokoła: Literally, ‘Which can be heard all the time – the whole day [all] around’. The poet’s use of the verb ***słychać*** ‘to be heard’ rather than ***widzieć*** ‘to be seen’ implies that the smiles are coupled with laughter.

Chociaż się zdaje w swych uśmiechach płocha,
I wszystkich darzy *swemi* uśmiechami,
Nie jedno serce, zrani pozorami,
Lecz ten szczęśliwy jest, *kogo pokocha.*

Chociaż się zdaje w swych uśmiechach płocha: ‘Although she seems to be fickle in her smiles’. The feminine adjective **płocha** ‘shy, timid’ can also mean ‘fickle, flighty’ or changeable in her likes (in whom she likes vs. whom she avoids).

swemi: This possessive pronoun, meaning ‘her’ or ‘her own’, is used in an old form of the instrumental plural case; in contemporary Polish the form is **swymi**.

Nie jedno serce, zrani pozorami: Literally, ‘Not [only] one heart, [she] will wound with guiles/deceits/appearances’.

kogo pokocha: Literally, ‘whom [she] will [start to] love’. The perfective prefix **po-** added to the imperfective verb **kochać** ‘to love’ (here in the 3rd person singular, future tense **pokocha**) has the meaning of ‘start to [really, deeply] love’.

Czy jest coś droższe nad uśmiech kobiety?
Kiedy **stęskniona** wita swego męża –
I tym uśmiechem koi i uśmierza...
Jego gorycze – życiowe kłopoty.

stęskniona: Literally, ‘filled with longing’ (for someone who has been absent or away).

Jego gorycze: Literally, ‘his bitternesses’. The feminine noun **gorycz** means bitterness; here it is used in an emotional context, as in ‘bitter regret’ or ‘bitter pain’ (e.g., of defeat or failure). The related (masculine) adjective is **gorzki** ‘bitter’.

A kiedy spocznie po swym dniowym trudzie,
W zaciszy domu swojego ogniska –
Uśmiech serdeczny, **na usta wytryska**,
Takie uśmiechy – oby mieli ludzie.

A kiedy spocznie: ‘When [she] rests’ or ‘lies down to rest’. From the context, the reference is probably to the wife, although it could also be the husband, because there is no pronoun subject in this sentence.

W zaciszy domu swojego ogniska: Literally, ‘In the quiet [place] of the fireplace/hearth of [her/his/one’s] own home’.

na usta wytryska: Literally, ‘springs up [like a fountain] on/onto [her] lips’.

Jest uśmiech losu – **na drodze żywota**,
Kiedy ci **szczęście jak ogień zaświeci**,
I blaskiem swoim, jak urokiem nęci –
Jak ukochanej istoty **pięszczota**...

na drodze żywota: ‘on the way/road of life’. The masculine noun **żywot** can mean ‘life’ or ‘lifespan’; it is poetic. The usual word for life is the neuter noun **życie**.

szczęście jak ogień zaświeci: Literally, ‘happiness will start to shine like a little flame’.

I blaskiem swoim, jak urokiem nęci: Literally, ‘And with its [shining] light, like a charm/spell entices’.

pieszczota: Literally, ‘caress / tenderness’.

Choć uśmiech losu zabłyśnie – i **zgaśnie**,
Jak świętojański ogień w pośród nocy –
Tyleż w nim szczęścia, nadziei i mocy,
Jako w dzieciństwie, miały cudne baśnie...

zgaśnie: Literally, ‘will go out’ (like a light or flame goes out).

Jak świętojański ogień w pośród nocy: Literally, ‘Like a lightning bug in the middle of the night’. Here, the ‘little flame’ **ogień** refers to the flashing lights of lightning bugs (glowworms, fireflies) on a summer’s night. In Polish, a lightning bug is usually called **robaczek świętojański** ‘St. John’s Eve bug’ or **światlik** (literally, ‘a little thing that shines’, from **światło** ‘light’), due to the time it appears around Midsummer Night. See [Midsummer - Wikipedia](#) . [Światlik świętojański – Wikipedia, wolna encyklopedia](#) : “Jego blask jest często interpretowany jako symbol magii i tajemnicy dodający wyjątkowy urok letnim wieczorom.” – “Its shining light is often interpreted as a symbol of magic and mystery, adding a unique charm to summer evenings.”